

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 31 października 2025 r.

Poz. 7548

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.219.2025.6

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 27 października 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153)

orzekam

nieważność uchwały nr XVI/124/25 Rady Miejskiej Turku z dnia 25 września 2025 r. w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w uchwale nr XI/87/25 Rady Miejskiej Turku z dnia 18 lutego 2025 r. zmieniającej uchwałę nr IX/84/03 Rady Miejskiej Turku z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie nadania nazwy nowo powstałej ulicy w m. Turku - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 25 września 2025 r. Rada Miejska Turku podjęła uchwałę nr XVI/124/25 w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w uchwale nr XI/87/25 Rady Miejskiej Turku z dnia 18 lutego 2025 r. zmieniającej uchwałę nr IX/84/03 Rady Miejskiej Turku z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie nadania nazwy nowo powstałej ulicy w m. Turku, dalej jako: "uchwała".

Uchwałę podjęto na podstawie: "art. 18 ust. 2 pkt 13, art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), uchwały nr XLIX/332/22 Rady Miejskiej Turku z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Miejskiej Turek (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2022 r. poz. 5014)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 30 września 2025 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z treścią § 1 uchwały: "Prostuje się oczywistą omyłkę pisarską polegającą na błędnym wskazaniu obrębu w Uchwale Nr XI/87/25 Rady Miejskiej Turku z dnia 18 lutego 2025 r. zmieniającej uchwałę nr IX/84/03 Rady Miejskiej Turku z dnia 26 czerwca 2003 r. w ten sposób, że w § 1 ust. 1 ww. uchwały w miejsce oznaczenia obrębu «TUREK B» wpisuje się «TUREK A»".

W świetle § 129 "Zasad techniki prawodawczej", stanowiących załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), dalej jako: "ZTP", "Rozporządzenie można zmieniać rozporządzeniem późniejszym, wydanym na podstawie tego samego, nadal obowiązującego przepisu upoważniającego, przez organ, który wydał rozporządzenie zmieniane, albo przez organ, który przejął właściwość organu, który wydał rozporządzenie zmieniane". Ponadto w świetle § 82 ZTP "Zmiana (nowelizacja) ustawy polega na uchyleniu niektórych jej przepisów, zastąpieniu niektórych jej przepisów przepisami o innej treści lub brzmieniu lub na dodaniu do niej nowych przepisów". Zacytowane przepisy na podstawie § 143 ZTP mają odpowiednie zastosowanie do uchwał - aktów prawa miejscowego.

Zgodnie z wyrokiem WSA w Poznaniu z 19 grudnia 2013 r., IV SA/Po 878/1 (CBOSA), należy zauważyć, że "upoważnienie organu do zmiany lub uchylenia uchwały własnej stanowi każdorazowo pochodną upoważnienia do podjęcia danej uchwały. Innymi słowy, organ wyposażony przez ustawodawcę w kompetencję do uchwalenia określonej uchwały jest na tej samej podstawie równocześnie upoważniony do jej późniejszej zmiany lub uchylenia".

Mając na uwadze powyższe, organ nadzoru podkreśla, że błędy, które powstały w tekście uchwały "prostuje się" poprzez nowelizację, tj. poprzez zmianę danej uchwały, nie zaś w drodze "sprostowania oczywistych omyłek pisarskich", jak ma to miejsce w niniejszej sprawie. Konsekwencją powyższego jest również to, iż rada w nieprawidłowy sposób sformułowała tytuł przedmiotowej uchwały: "w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w Uchwale (...)".

Prezentowane przez organ nadzoru stanowisko potwierdza orzecznictwo sądowoadministracyjne: "(...) każdą poprawkę, nawet uznaną za organ planistyczny za sprostowanie oczywistego błędu należy traktować jako zmianę planu miejscowego" - wyrok WSA w Gliwicach z 27 października 2011 r., II SA/GI 627/11, CBOSA (por. wyroki WSA we Wrocławiu z 15 października 2019 r., II SA/Wr 409/19 i z dnia 5 listopada 2019 r., II SA/Wr 554/19 - CBOSA).

W świetle powyższego należy przyjąć, że rada, choć ocenianej uchwale nadała tytuł: "w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w uchwale nr XI/87/25 Rady Miejskiej Turku z dnia 18 lutego 2025 r. zmieniającej uchwałę nr IX/84/03 Rady Miejskiej Turku z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie nadania nazwy nowopowstałej ulicy w m. Turku", w rzeczywistości dokonała zmiany uchwały zmieniającej, tj. uchwały nr XI/87/25 Rady Miejskiej Turku z dnia 18 lutego 2025 r. zmieniającej uchwałę nr IX/84/03 Rady Miejskiej Turku z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie nadania nazwy nowo powstałej ulicy w m. Turku, co pozostaje w istotnej sprzeczności z zasadami prawidłowej legislacji i zasadami demokratycznego państwa prawnego.

Organ nadzoru podkreśla, iż zgodnie z treścią art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483, ze zm.), dalej jako "Konstytucja RP", Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Z powołanego przepisu Trybunał Konstytucyjny wyprowadza tzw. zasadę przyzwoitej legislacji. Składa się na nią szereg dyrektyw związanych pod względem aksjologicznym (służą one ochronie wspólnych wartości, jakimi są zaufanie obywateli do państwa i prawa oraz pewność prawa) oraz funkcjonalnym (stanowią dyrektywy kierowane do prawodawcy i odnoszą się do procesu tworzenia prawa). Niewątpliwie również prawodawca lokalny pozostaje związany tymi wytycznymi na etapie stanowienia uchwał.

Wskazać należy, że przepisy zmieniające mają charakter niesamodzielny - nie służą bezpośrednio do wyrażania norm prawnych, lecz do wprowadzania zmian w obowiązujących przepisach merytorycznych (wyrok WSA we Wrocławiu z 20 września 2012 r., III SA/Wr 317/12, CBOSA). Niesamodzielny charakter przepisów nowelizujących oznacza również, że mają one charakter jednorazowy. Ich normatywny skutek wyczerpuje się w momencie ich wejścia w życie w postaci określonych zmian normatywnych (postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 20 października 2008 r., K 21/07, OTK-A 2008 r. nr 8, poz. 149). Nowelizowane przepisy otrzymują nowe brzmienie i od tej chwili samodzielnie regulują określone stosunki społeczne. Stwierdzić można nawet, że przepis zmieniający – po wejściu w życie i wywarceniu skutku prawnego w postaci zmiany innych przepisów – ulega tzw. skonsumowaniu. Oznacza to, że sam w sobie przestaje być elementem systemu prawa, ponieważ jego treść zostaje zaimplementowana do tekstu aktu zmienianego. Są to tzw. "metaprzepisy" i jedną z ich cech szczególnych jest to, że same w sobie nie podlegają stosowaniu w klasycznym rozumieniu tego słowa.

Jak już wskazano powyżej, § 82 ZTP określa na czym polega nowelizacja ustawy (uchwały). Natomiast zgodnie z treścią § 83 ZTP: "Przepisy ustawy zmienia się: 1) odrębną ustawą zmieniającą; 2) przepisem zmieniającym zamieszczonym w innej ustawie". Jak stanowi § 90 ZTP: "Zmienia się zawsze pierwotny tekst ustawy, a jeżeli wprowadzono do niego zmiany - tekst zmieniony. Jeżeli ogłoszono tekst jednolity ustawy, zmienia się ten tekst, a w przypadku gdy wprowadzono zmiany do tekstu jednolitego - zmieniony tekst jednolity". Ponadto w § 91 ZTP przyjęto zasady: "Nie nowelizuje się przepisów zmieniających inną ustawę." (ust. 1), "W szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeżeli jest to konieczne dla uniknięcia luki w prawie, można wyjątkowo znowelizować przepisy zmieniające ogłoszonej ustawy w okresie ich *vacatio legis*." (ust. 2), "Nowelizację przepisów zmieniających, o której mowa w ust. 2, wprowadza się w życie z dniem wejścia w życie tych przepisów zmieniających." (ust. 3). Na mocy § 143 ZTP wskazane powyżej reguły stosuje się do uchwał będących aktami prawa miejscowego.

Z powyższych przepisów ZTP jednoznacznie wynika, że zmian w obowiązujących przepisach dokonuje się w ten sposób, że zmienia się tekst uchwały obowiązujący w dniu wejścia w życie przepisów zmieniających. Jeśli pierwotnie przyjęty tekst uchwały był zmieniany, zmienia się taką wersję aktu, która uwzględnia wprowadzone wcześniej zmiany. Zawsze jednak nowelizacja uchwały powinna odnosić się do pierwotnej uchwały podjętej w danej sprawie. Należy bowiem mieć na względzie, że przepisy zmieniające mają charakter jednorazowy, a ich normatywny skutek wyczerpuje się w momencie ich wejścia w życie w postaci zmian, które te przepisy dokonują. Z tego względu ich uchylanie lub zmienianie po dniu ich wejścia w życie jest bezprzedmiotowe, z zastrzeżeniem § 91 ust. 2 i 3 ZTP.

W świetle powyższego należy stwierdzić, iż Rada Miejska Turku podejmując uchwałę w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej (mającą w istocie charakter uchwały zmieniającej) w uchwale nr XI/87/25 Rady Miejskiej Turku z dnia 18 lutego 2025 r. zmieniającej uchwałę nr IX/84/03 Rady Miejskiej Turku z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie nadania nazwy nowo powstałej ulicy w m. Turku, naruszyła zasadę przyzwoitej legislacji wywodzoną z art. 2 Konstytucji RP, a także § 90 w zw. z § 91 ust. 1 w zw. z § 143 ZTP.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miejska Turku

Burmistrz Miasta